

Pedagogisch beleidsplan

Dagopvang

Februari 2018

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding pedagogisch beleidsplan	4
1. Pedagogisch klimaat	5
Inleiding	5
1.1 Het bieden van een gevoel emotionele veiligheid.....	5
1.2 Kinderen gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	8
1.3 Kinderen gelegenheid bieden tot de ontwikkeling van de sociale competenties.	10
1.4 Gelegenheid bieden om zich normen, waarden en de cultuur van een samenleving eigen te maken.	11
1.5 De beroepskrachten.....	12
1.6 Toetsing van het pedagogisch klimaat	12
1.7 Intern proces.....	13
2. Dagelijkse praktijk	14
2.1 Opvang in vaste groepen	14
2.2 Inzet van beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires.....	14
2.3 Vaste gezichten-criterium 0-jarigen.....	14
2.4 Beroepskracht-kind ratio en groepsgrootte.....	15
2.5 Afwijken van beroepskracht-kind ratio	15
2.6 Dagritme	15
2.7 Speelinloop	15
2.8 Wenbeleid	15
2.9 Verzorging.....	15
2.10 Gezonde en veilige opvang	16
3. Het volgen van kinderen en het (educatief) aanbod	17
Inleiding	17
3.1 Mentorschap.....	17
3.2 Kindvolgsysteem (KVS).....	17
3.3 Ontwikkelplannen	17
3.4 Signaleren van zorgen	18
3.5 Stimuleren van de ontwikkeling 0-2 jarigen	18
3.6 Voorschools educatief aanbod 2-4 jarigen.....	19
3.7 Ouderbetrokkenheid bij voorschools educatief aanbod.....	20
3.8 Rijke speelleeromgeving	20
3.9 Doorgaande lijn.....	21

3.10 Samenwerken.....	22
4. Ouders.....	22
Inleiding	22
4.1 Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie	23
4.2 Plaatsingsbeleid	23
4.3 Klachtenprocedure	23
4.4 Flexibiliteit in opvang	23
4.5 Oudercommissie	23

Inleiding pedagogisch beleidsplan

De beschrijving en uitwerking van het beleid van Kinderopvang Dikkie & Dik wordt verdeeld in 4 onderdelen:

1. Algemeen pedagogisch beleidsplan: Dit plan beschrijft de algemene visie en missie van Kinderopvang Dikkie & Dik;
2. Pedagogisch beleidsplan Dagopvang: Dit plan beschrijft organisatie breed het waarom en de missie per onderdeel toegespitst op de dagopvang;
Pedagogisch beleidsplan Buitenschoolse opvang: Dit plan beschrijft organisatie breed het waarom en de missie per onderdeel toegespitst op de buitenschoolse opvang;
3. Protocollen: Hierbij is een splitsing gemaakt in dagopvang en buitenschoolse opvang. Beschrijven per onderwerp het protocol, richtlijnen en kaders toegespitst op de dagopvang of buitenschoolse opvang;
4. Locatieplan: In dit plan worden de uitzonderingen op het algemeen beleid beschreven per locatie. Ook worden onderwerpen die niet in het algemeen beleid zijn genoemd beschreven maar wel van toepassing zijn binnen de spilloccatie.

In dit document is het pedagogisch beleidsplan van de dagopvang uitgewerkt.

Het pedagogisch beleid dagopvang is geschreven voor ouders, medewerkers en andere partners van Kinderopvang Dikkie & Dik. Hierin zijn de volgende doelen vastgelegd:

- Ouders/verzorgers en geïnteresseerden informeren over onze manier van werken;
- Afstemmen van de werkwijzen binnen de opvang zodat het kind en de ouder(s) een doorgaande lijn ervaren;
- Eensgezindheid en het samen op één lijn zitten wat betreft inhoud;
- Inzetten als basis voor de pedagogische keuzes.

Aan ieder hoofdstuk uit het pedagogisch beleidsplan zijn protocollen gekoppeld. Deze zijn terug te vinden in de protocollenmap. De hoofdstukken uit het pedagogisch beleidsplan en de indeling van de protocollen komen overeen. Daar waar locatie-specifiek beleid is opgesteld, wordt dit benoemd en/of uitgewerkt binnen dit plan.

In dit pedagogisch beleidsplan wordt gewerkt met voorbeelden uit de praktijk waarmee we concreet beschrijven hoe onze pedagogisch medewerkers werken vanuit de 4 pedagogische basisdoelen, zoals beschreven in hoofdstuk 1. De genoemde voorbeelden zijn een greep uit tal van praktijksituaties die bijdragen aan de kwaliteit van opvang.

Om als organisatie aan te geven waar we waarde aan hechten hebben we gezamenlijk kernwaarden opgesteld. Vanuit deze kernwaarden is er een gemeenschappelijke cultuur binnen de organisatie. Bij alles wat wij doen of door externe partners laten doen, zetten we kwaliteit leveren voorop. Met zijn allen werken wij aan kwaliteit en nemen daar onze kernwaarden in mee.

Kernwaarden van Kinderopvang Dikkie & Dik:

Kwaliteit	Respect
Openheid	Duidelijkheid
Betrokkenheid	Verantwoordelijkheid
Persoonlijk leiderschap	

Daar waar gesproken wordt over beroepskrachten, worden ook stagiaires en vrijwilligers bedoeld.

1. Pedagogisch klimaat

Inleiding

Onder pedagogisch klimaat verstaan we: alle omgevingsfactoren die bijdragen aan of invloed hebben op het welbevinden en de ontwikkeling van onze kinderen. We gaan hierbij uit van de vier pedagogisch basisdoelen van de pedagoge Rixsen-Walraven.

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid
2. Kinderen gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
3. Kinderen gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties
4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen, waarden en de cultuur van een samenleving eigen te maken

1.1 Het bieden van een gevoel emotionele veiligheid

Het veilig en geborgen voelen is één van de belangrijkste voorwaarden voor een optimale ontwikkeling. Dit wordt mede bepaald door de beroepskrachten, de andere kinderen en de speelruimten.

De beroepskracht benadert kinderen en ouders vanuit een respectvolle houding en geeft kinderen persoonlijke aandacht en begeleiding vanuit een positieve houding;

De beroepskracht heeft bij binnenkomst aandacht voor alle kinderen en maakt een praatje met de ouders waarbij hij/zij vraagt naar bijzonderheden.

Baby's worden door de beroepskracht begroet met een vriendelijk woordje en een korte aanraking. De beroepskracht stemt de begroeting altijd af op de signalen die zij ontvangt van de baby. De beroepskracht benoemt wat zij gaat doen en neemt de baby van de ouder over. Hij/ zij kiest, afhankelijk van het gedrag van de baby en in overleg met de ouder, voor een rust- of speelmoment. Samen nemen zij afscheid van de ouder.

De beroepskracht stimuleert kinderen in de dreumes- en peuterleeftijd zelf te vertellen hoe het met hen gaat en vragen hen wat de dreumes wil gaan doen na binnenkomst. Samen met de beroepskracht of ouder kiest het kind wat het wil gaan doen. Hierbij kan bijvoorbeeld gekozen worden voor vrij spel of voor een activiteit aan tafel. De beroepskracht helpt de kinderen met opstarten door even kort mee te spelen of samen met de dreumes/ peuter contact te leggen met andere kinderen.

De peuters worden gestimuleerd zelf of alleen te kiezen waarmee zij de dag willen beginnen. In de peutergroepen zijn voldoende hoeken waarin de kinderen uitgedaagd worden tot vrij spel. Ook kunnen zij ervoor kiezen om rustig aan tafel met een puzzel of tekenspullen de dag op te starten. Wanneer peuters er nog niet aan toe zijn om deze keuze zelf te maken, helpen onze beroepskrachten of de ouder hierbij.

De beroepskracht staat altijd open voor vragen en opmerkingen van ouders over de omgang met hun kind, en kan tijdens het gesprek beleidskeuzes uitleggen. Hij/zij neemt de tijd om hier met ouders over te praten als het niet te koste gaat van de aandacht voor de kinderen. Indien wenselijk maakt hij/zij met de ouder een afspraak voor een gesprek.

Aan het einde van de dag zorgt de beroepskracht dat alle ouders een overdracht krijgen. De beroepskracht laat een dreumes of peuter zoveel mogelijk zelf vertellen hoe de dag was of is verlopen. Daarnaast bespreekt de beroepskracht hoe het met het kind is gegaan en benoemt hierbij eventueel opvallende zaken.

De beroepskracht neemt van alle kinderen en ouders afscheid wanneer hij/zij zelf naar huis gaat, er wordt afscheid genomen van de kinderen die er nog zijn. Zo weten kinderen dat één van de beroepskrachten naar huis is gegaan.

De beroepskracht stemt zijn/haar interactie, ondersteuning en handelingen af op de reacties en behoeften van de kinderen;

Met kinderen wordt contact gemaakt op kindhoogte. Het stemgebruik van de beroepskracht is rustig en zacht. Het verbale en non-verbale contact is op elkaar afgestemd, wat een kind hoort, klopt met wat het ziet. Ook het taalgebruik en de woordkeuze is afgestemd op het niveau van de kinderen.

Onze beroepskracht maakt bijvoorbeeld contact met een baby door rustig te spreken met een vriendelijke stem. Het verbale contact wordt ondersteund met non-verbaal contact door de mimiek, een baby over z'n hoofdje te aaien of op zijn buikje te kriebelen.

De beroepskracht leert dreumesen en peuters zelf te verwoorden wat ze willen zeggen. Hij/zij ondersteunt hierbij door te herhalen en hen te helpen met het zoeken naar woorden. Een kind dat bijvoorbeeld uit het raam kijkt en zegt "kijk, waf" op het moment dat een hondje langsloopt, de beroepskracht reageert hierop door te zeggen "Ja, dat heb je goed gezien, dat is een hond". Op deze manier wordt het kind ontvangen in zijn initiatief en leert het kind het juiste woord te gebruiken.

Onze beroepskracht heeft vanzelfsprekend en gepast lichamelijk contact. Dat wil zeggen dat hij/ zij kinderen troost, knuffelt en op schoot neemt. Hij/zij kijkt hierbij goed naar de kinderen en reageren op wat hij/zij hoort en ziet.

De beroepskracht heeft aandacht voor de individuele ontwikkelingsniveaus van de kinderen;

Bij baby's wordt door de dag heen de keuze gemaakt voor afwisseling in rust- of speelmomenten. Hierbij is de ontwikkeling en het gedrag van een baby leidend. Een kind dat aan het oefenen is om te gaan rollen, wordt wat vaker in de grondbox gelegd en gestimuleerd door het enthousiasme van de beroepskracht. Hier heeft een baby de ruimte om het rollen op een veilige manier te oefenen. Een kindje dat moe is, wordt in bed gelegd of krijgt de mogelijkheid om even alleen in de hoge box te spelen.

Een dreumes die gaat kruipen, krijgt hiervoor de ruimte. De beroepskracht zal de dreumes veel op de grond laten spelen, waar het kind de ruimte heeft om te kruipen. De baby-dreumesgroepen zijn zo ingericht dat er een goede balans is tussen mogelijkheden voor rustige momenten en actief spel. De beroepskrachten laten de kinderen van deze leeftijd zelf kiezen, en sturen de kinderen waar nodig.

Peuters die graag willen rennen en klimmen omdat ze dat uitdagend vinden, krijgen de mogelijkheid om buiten in de tuin te rennen en te klimmen. De groepsruimtes en buitenruimtes van de peutergroepen zijn zo ingericht dat rekening is gehouden met de behoeftes van kinderen in deze leeftijd. Zo kunnen zij kiezen voor actief spel zoals spelen in de huishoek of klimmen op het speeltoestel of voor rustige activiteiten, zoals een boekje lezen op de bank of spelen in de zandbak. De beroepskracht speelt mee of stuurt bij op het moment dat kinderen er zelf niet meer uitkomen.

De beroepskracht zorgt voor een ontspannen, open en liefdevolle sfeer;

De beroepskracht beweegt zich rustig door de groep. Hij/zij is zich bewust van het effect van het eigen gedrag, houding en handelen op de kinderen. Op een open en liefdevolle manier maakt hij/zij contact met de kinderen. Ze hebben gepast lichamelijk contact met de kinderen. Wanneer een baby bijvoorbeeld uit bed wordt gehaald, gebeurt dit op een rustige positieve manier en kan het kindje even rustig wakker worden terwijl het wordt vastgehouden door de beroepskracht.

Wanneer de beroepskracht een baby de fles geeft, is er aandacht voor de baby, en hebben ook de dreumesen de mogelijkheid om er even lekker bij te komen zitten. Zo worden kinderen betrokken bij de dagelijkse bezigheden.

Wanneer een peuter bijvoorbeeld verdrietig is omdat zijn papa of mama net weg is gegaan, wordt aan de andere peuters uitgelegd waarom hun groepsgenootje verdrietig is. Tegelijkertijd troost de beroepskracht de peuter door hem of haar even op schoot te nemen en troostende woordjes te zeggen of samen te gaan kijken wat het kind wil gaan doen.

De beroepskracht zorgt voor een dagelijks terugkerende routine, waarin ruimte is voor flexibiliteit;

Een baby heeft vaak nog een eigen dagritme. Hier gaat de beroepskracht, in overleg met ouders, flexibel mee om. Zo wordt bijvoorbeeld met ouders afgestemd of zij willen dat de baby wordt wakker gemaakt voor de fles of niet. De behoefte van een baby is hierin leidend.

Naarmate een baby ouder wordt (dreumes), gaat deze mee in de vaste routine van de groep. Ook hiermee wordt flexibel omgegaan en wordt vooral gekeken naar het kind zelf. Een kindje dat heel moe is, krijgt wat eerder een boterham zodat het net wat eerder naar bed kan dan de anderen.

De dagelijks terugkerende routines bij de peutergroepen hangen samen met het programma. Zo is er op de peutergroepen een vaste routine waarin ruimte is voor oudercontacten, de kring, gestructureerde activiteiten, (begeleid) vrij spel en rustmomenten. Ook hier wordt er rekening gehouden met de behoeften van de kinderen, en wordt de situatie regelmatig aangepast en uitgelegd. Wanneer een peuter met zijn ouders en zijn nieuwe baby-broertje of -zusje de groep in komt, is hier natuurlijk aandacht voor en kan het zijn dat de kring wat later start.

De beroepskracht zorgt voor een aangename en toegankelijke sfeer in de groep waarbinnen kinderen zich durven te uiten;

Doordat de beroepskracht zich rustig door de groep beweegt en oog heeft voor de kinderen en hun initiatieven, ervaren de kinderen dat ze gehoord en gezien worden. De beroepskracht reageert op kinderen zoals dat bij het individuele kind past. Een jonge baby die verdrietig is omdat het wat onrustig is op de groep, wordt getroost en krijgt een rustig plekje in bijvoorbeeld een hoge box als hij/zij gekalmeerd is. Een dreumes die boos is omdat iemand iets van hem heeft afgepakt wordt ondersteund door de beroepskracht. Samen gaan de beroepskracht en dreumes de situatie aan en zoeken een oplossing waar het kind zich in kan vinden. Wanneer een peuter heel trots komt vertellen dat hij die ochtend zelf zijn boterham heeft gesmeerd, krijgt het kind 's middags tijdens de lunch uitgebreid de gelegenheid om dit te laten zien aan de beroepskracht en de andere kinderen.

Door aandacht te geven aan de verschillende emoties van kinderen, voelen zij de ruimte om deze emoties te uiten. Alle emoties mogen er zijn. En wanneer het nodig is, stuurt de beroepskracht bij.

De beroepskracht begeleidt en stimuleert de interactie tussen kinderen onderling;

Bij de baby-dreumesgroep kan een beroepskracht ervoor kiezen om twee jonge baby's samen in de grondbox of op het speelkleed te leggen om zo de interactie of om de eerste contacten met elkaar te stimuleren.

Dreumesen worden bij elkaar betrokken wanneer de beroepskracht bijvoorbeeld ziet dat er een gedeelde interesse is. Zo kan de beroepskracht een kindje betrekken dat op een afstandje meeluistert met het zingen van een liedje of lezen van een boekje met een andere dreumes. Daarnaast stimuleert de beroepskracht het eigen initiatief in het samenspel door dit te positief te bekrachtigen.

Peuters worden tijdens activiteiten gestimuleerd tot interactie met elkaar. De beroepskrachten doen dit door mee te gaan spelen of tijdens activiteiten bewust de keuze te maken om twee of meer kinderen tegelijk te laten deelnemen.

De inrichting van de ruimte is stimulerend, uitdagend en fysiek veilig voor de kinderen;

Het aanbod van materialen in de ruimte is afgestemd op de leeftijd en behoeften van de kinderen. In alle baby-dreumesgroepen zijn speel- en rustmogelijkheden voor 0-2 jarigen. Er zijn (grond)boxen voor de baby's en een huis- en bouwhoek voor de dreumesen. De peutergroepen hebben diverse hoeken zoals de huishoek, bouwhoek, knutselhoek en leeshoek. De inrichting van de hoeken en het aanbod van het materiaal is afgestemd op het thema, ontwikkelingsgebieden en de KIJK!-ontwikkelingslijnen.

Meer over de inrichting van de rijke speelleeromgeving is terug te lezen in hoofdstuk 2.

1.2 Kinderen gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het ontwikkelen van een eigen identiteit, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit hangt samen met de persoonlijke ontwikkeling. Door te stimuleren en ondersteunen en te laten ervaren leert een kind om te gaan met verschillende situaties en omstandigheden.

De beroepskracht heeft kennis van het verloop van de ontwikkeling van kinderen en stemt het handelen af op de kinderen. Er is een herkenbare dagindeling waarbinnen ruimte wordt gegeven aan nieuwe situaties.

De beroepskracht creëert situaties waarin het kind spelenderwijs, op eigen wijze en tempo competenties kan ontwikkelen;

Door op de dagopvang een variatie aan materiaal en activiteiten op een bewuste en enthousiaste manier aan te bieden, worden kinderen uitgedaagd.

Baby's die gelijktijdig een fruithapje krijgen leren op hun beurt te wachten. Peuters leren spelenderwijs tijdens hun spel met anderen rekening te houden met elkaar bijvoorbeeld tijdens een rollenspel in een huishoek.

De beroepskracht sluit zijn/haar handelen aan bij het ontwikkelingsniveau en behoeften van de kinderen;

Doordat de beroepskracht vanuit kennis en dagelijkse observaties veel weten over de ontwikkeling van het individuele kind, kan hij/zij het handelen afstemmen op de behoeften en het ontwikkelingsniveau.

De groep werkt volgens een vaste dagindeling wat betreft eten, slapen en verzorging. De beroepskracht gaat flexibel om met de dagindeling en past tijden aan wanneer de groep of

een kind hier behoefte aan heeft. Bijvoorbeeld als kinderen allemaal fijn aan het spelen zijn laat hij/ zij hen wat langer doorspelen, dit wordt wel even benoemd voor de kinderen.

De beroepskracht ondersteunt de kinderen in hun ontwikkeling waarbij de autonomie van het kind het uitgangspunt is;

Door een kind zoveel mogelijk zelf te laten doen, proberen en ervaren, groeit het op tot een autonoom persoon. Een kind krijgt zelfvertrouwen van succeservaringen en zal hierdoor verder ontwikkelen. Het kind in de eigen waarde laten is ook een leerproces voor het kind, hierbij bouwt het kind spelenderwijs ervaringen op.

Kinderen krijgen tijdens het verzorgen persoonlijke aandacht van de beroepskracht;

Wanneer de beroepskracht een kind verzorgt vertelt hij/ zij wat hij/zij doet en vraagt het kind mee te helpen bij wat mogelijk is. Ze geven een kind hierbij de ruimte en stimuleren het zelfstandig handelen.

De beroepskracht geeft de kinderen ruimte om te ontdekken, te ontwikkelen en op zichzelf te leren vertrouwen;

De beroepskracht begeleidt en volgt de kinderen tijdens een activiteit. Hierbij zorgt de beroepskracht voor balans tussen het vrij laten in het uitvoeren van een activiteit en de mate van begeleiden.

Kinderen worden uitgedaagd om zelf nieuwe situaties aan te gaan en zich vaardigheden eigen te maken. Dit bereikt beroepskracht door af te stemmen op de kinderen en de zone van de naaste ontwikkeling op te zoeken. Door kleine stapjes te nemen, ervaren de kinderen sneller dat iets nieuws lukt. Samen met een compliment zijn dit succeservaringen die leiden tot meer zelfvertrouwen van het kind. Hierdoor zal het kind nieuwe pogingen ondernemen.

De beroepskracht zorgt voor een gevarieerd aanbod waarbij diverse ontwikkelingsgebieden doelgericht worden gestimuleerd;

De beroepskracht van de baby-dreumesgroep grijpt de dagelijkse activiteiten aan om deze voor de kinderen waardevol te maken. Tijdens het verschonen kijkt de beroepskracht samen met het kindje in de spiegel bij de commode. Zij vestigt de aandacht op het gezichtje van het kind en benoemt 'neus, mond en ogen' zodat een kindje zijn/haar gezicht ontdekt en de taal leert.

Vanuit het aanbod in hoeken en activiteiten op de peutergroepen hebben de kinderen veel mogelijkheden om te ontwikkelen. De kinderen worden gestimuleerd zelf een keuze te maken in wat zij willen gaan doen. Dagelijks wordt gekeken naar evenwicht tussen rustige, gestructureerde en vrije momenten. Na een kringactiviteit krijgen de peuters letterlijk de ruimte om te bewegen. De groep gaat naar buiten of er wordt binnen plaats gemaakt voor (begeleid) vrij spel.

Door kinderen op verschillende manieren kennis te laten maken met nieuwe dingen (horen, zien, proeven, voelen, ruiken), zullen zij dit makkelijker onthouden. Een appel is veel meer dan alleen een plaatje uit een boek. De beroepskracht zorgt voor echte appels, die er allemaal anders uitzien, en een andere geur en smaak hebben.

We willen hiermee bereiken dat kinderen op verschillende manieren in aanraking komen met nieuwe materialen en nieuwe ervaringen krijgen.

De beroepskracht heeft oog voor de betrokkenheid van de kinderen;

De beroepskracht kan activiteiten eenvoudig aanpassen aan de behoefte van het individuele kind. Wanneer een kind heel geïnteresseerd is in auto's, maar nog moeite heeft met tellen, zal de beroepskracht meer bereiken wanneer hij/zij spelenderwijs handelt

vanuit de interesse voor de auto. Wanneer je de wielen van een auto telt is dat voor dit kind veel sprekender dan wanneer hij vanuit het platte vlak stippen telt op een blaadje.

Er is een diversiteit aan materialen, afgestemd op de behoeften van de kinderen;
Bij de baby-dreumesgroepen is speelgoed aanwezig dat aansluit bij de behoefte van de jongste baby's om te ontdekken door het in hun mond te stoppen.
De dreumesen en jongste peuters hebben vooral behoefte aan 'rommelen'. Voor deze leeftijden zijn bakjes, tasjes en losse spulletjes aanwezig.

Voor de peuters is er vooral materiaal vanuit de thuissituatie aanwezig zodat zij rollenspel kunnen spelen waarin zij anderen imiteren. Zo dragen verkleedkleden en keukenspullen, bij aan de ontwikkeling van inlevingsvermogen, de fantasie en samenspel.
Voor de kinderen die bijna naar school gaan en waarbij de interesse voor cijfers en letters is gewekt, zijn boekjes met plaatjes en woorden aanwezig. Ook zijn de materiaalbakken en kapstokjes gelabeld met pictogrammen en letters.
Er is altijd een doelgerichte maar beperkte hoeveelheid materiaal in de groep aanwezig om de wereld rondom het kind overzichtelijk en doelgericht te laten zijn. Het materiaal sluit aan bij het thematisch werken.

1.3 Kinderen gelegenheid bieden tot de ontwikkeling van de sociale competenties.

Het ontwikkelen van sociale competenties draagt bij aan het sociaal en emotioneel functioneren. De competenties die daarbij horen zoals het zich kunnen verplaatsen in anderen, samenwerken, positief communiceren met elkaar, conflicten voorkomen en oplossen worden ontwikkeld.

De beroepskracht creëert situaties waarin kinderen spelenderwijs contacten leggen en sociale vaardigheden ontwikkelen. Hij/zij stimuleert positieve interacties tussen kinderen en begeleidt hen bij negatieve interacties;

De beroepskracht stimuleert onderlinge contacten om kinderen te laten ervaren hoe leuk het is om samen te spelen en elkaar nodig te hebben.
Interacties tussen baby's worden door de beroepskracht gestimuleerd door hen bijvoorbeeld in een wipstoeltje bij elkaar te zetten en de aandacht onderling op elkaar te vestigen/ af te stemmen.

Ook bij de dreumesen leren kinderen op positieve wijze contact met elkaar te maken. De beroepskracht gaat met twee kinderen in de dreumesleeftijd geluids- of gebarenspeletjes doen waarbij de kinderen de beroepskracht of elkaar nadoen.
De beroepskracht begeleidt de kinderen in het leggen van contacten. Dit doen hij/zij door zelf het voorbeeld te geven en door kinderen te vragen of een ander kind mee mag spelen. Wanneer kinderen een conflict hebben, wacht de beroepskracht af of de kinderen er samen uit komen. Wanneer het nodig is sturen de beroepskrachten bij of helpen zij de kinderen. Dit doet hij/ zij door het samen met de kinderen te hebben over wat er is gebeurd en te hen te laten zoeken naar een oplossing. De beroepskracht benoemt hierbij wat het gedrag van het kind voor anderen, praktisch en emotioneel betekend.

Beroepskrachten zijn zich bewust van hun voorbeeldrol;

De beroepskracht reageert rustig op kinderen en stemt zijn/haar contact af op de kinderen. Doordat onze beroepskracht positief is in de contacten, geven ze hen het goede voorbeeld. Hij/zij legt het kind duidelijk uit wat ze verwacht wanneer een kind op zoek is naar grenzen. Door hierin respectvol en sensitief en toch duidelijk te zijn, geeft hij/zij het voorbeeld, zodat kinderen hier onderling kunnen oefenen.

Door met de peuters samen deel te nemen aan activiteiten en met hen mee te spelen, geeft de beroepskracht het goede voorbeeld in het leggen van contacten en de manier

waarop. Zij kunnen op deze wijze positieve interacties tussen kinderen stimuleren en bijsturen wanneer dat nodig is.

De beroepskracht betreft kinderen bij elkaar en elkaars bezigheden, rekening houdend met de behoeften van de kinderen;

Bij de baby-dreumesgroepen zorgt de beroepskracht dat ook de jonge baby's zoveel als mogelijk betrokken worden bij het tafelmoment. Ook kan hij/zij ervoor kiezen om een baby aan tafel fruit te geven. Op deze momenten worden de kinderen bij elkaar betrokken.

De beroepskracht stimuleert kinderen samen deel te nemen aan een activiteit of spel, wanneer hij/zij ziet dat een kind geïnteresseerd is in wat een ander doet.

Kinderen die moeite hebben om (op een positieve manier) hun grenzen aan te geven worden geholpen. De beroepskracht doet dit door samen met kinderen te verwoorden wat kinderen wel en niet prettig vinden.

Kinderen zijn onderdeel van het groepsgebeuren waarbij de beroepskracht oog heeft voor de individuele wensen en grenzen van een kind;

Zodra de beroepskracht merkt dat een kind interesse heeft in anderen, stimuleert de beroepskracht dit door kinderen samen in de grondbox te laten spelen of samen deel te laten nemen aan een activiteit.

De beroepskracht stimuleert onderlinge contacten tussen kinderen door hierin het goede voorbeeld te geven. Hij/zij luistert naar kinderen, stelt hen vragen en zorgt dat alle kinderen die daar behoefte aan hebben aan de beurt komen.

Een dreumes die bijvoorbeeld heel enthousiast naar een Maxi-Cosi met een baby erin kruipt, wordt met woorden ondersteund door de beroepskracht. Deze zal bijvoorbeeld vragen aan het kind "Kom je gezellig even bij kijken?"

1.4 Gelegenheid bieden om zich normen, waarden en de cultuur van een samenleving eigen te maken.

Het jonge kind komt steeds meer in aanraking met ongeschreven regels die in normen en waarden zitten. De normen en waarden zijn soms verwarrend omdat er thuis andere ongeschreven regels gelden dan op de opvang.

Het is goed om hier met ouders over te praten. De beroepskracht kan dan beter inspelen op het gedrag van het kind en weet ook waar het vandaan komt als het kind zich ineens anders gedraagt. Het grote verschil is dat de opvang een groepsgebeuren is en thuis een meer individuele situatie is. Samen met de ouders wordt besproken hoe hiermee om te gaan.

De beroepskracht geeft het goede voorbeeld door zich aan regels en afspraken te houden. Hij/zij geeft grenzen aan, stimuleert en legt uit;

De beroepskracht hanteert de afspraken, regels en omgangsvormen die gelden op de groep. Door kinderen uit te leggen welke regels en afspraken er zijn en waarom deze er zijn, leren kinderen dat het belangrijk is om je eraan te houden.

De beroepskracht corrigeert en stimuleert kinderen waar dat nodig is en doorbreekt negatieve situaties door kinderen uit de situatie te halen, door grenzen aan te geven en uit te leggen.

Wanneer het nodig is om de afspraken en regels bij te stellen, stemmen de beroepskrachten dit onderling af. Regels en afspraken worden altijd benoemd en uitgelegd aan kinderen.

De beroepskracht leert kinderen respect te hebben voor elkaar en begeleidt hen in de omgang met elkaar en met elkaars verschillen;

De beroepskracht leert kinderen te delen, samen te spelen en samen conflicten op te lossen en ondersteunt kinderen hierin wanneer dat nodig is.

De beroepskracht spreekt kinderen op een respectvolle manier aan op niet acceptabel gedrag. Kinderen worden gestimuleerd om elkaar te helpen. Als kinderen verdriet hebben, legt de beroepskracht aan de andere kinderen uit wat er aan de hand is. Zo leren kinderen rekening te houden met elkaar en bouwen zij affectie op voor leeftijdsgenoten. Ook oorzaak en gevolg wordt steeds helderder voor hen.

De beroepskracht laat kinderen kennis maken met routines en rituelen zoals dagelijks terugkomende handelingen, dagritme en feesten.;

De dagelijkse routines van de groepen liggen min of meer vast. Er wordt gewerkt met een vaste planning en vaste rituelen, maar de beroepskracht neemt ook de ruimte om hier van af te wijken. De beroepskracht benoemt dit altijd en op deze manier blijft de dag voorspelbaar voor de kinderen en leren zij meteen om te gaan met kleine veranderingen. Aan feesten als verjaardagen wordt aandacht besteed met vaste rituelen zoals zingen, in de kring of aan tafel en een traktatie. Deze rituelen sluiten aan bij de leeftijd en belevingswereld van de kinderen. Uitgangspunt is dat het vieren van de verjaardag een meerwaarde heeft voor de jarige en de groep. Met ouders wordt overlegd wat de wensen zijn bij de viering van de verjaardag. Hierbij staat de groep open voor rituelen en gewoonten vanuit andere culturen.

1.5 De beroepskrachten

Van een beroepskracht die bij Kinderopvang Dikkie & Dik werkt verwachten we dat hij/zij betrokken is bij de kinderen, de ouders, samenwerkingspartners en de organisatie. Hij/zij staat open voor veranderingen en verschillen en gaan hier op een professionele manier mee om.

Zij gaan voor de kwaliteit waar Kinderopvang Dikkie & Dik voor staat.

Kinderopvang Dikkie & Dik- verwacht dat een beroepskracht zelf verantwoordelijkheden neemt voor het eigen handelen en in staat is kritisch naar zichzelf te kijken. Ook staat de beroepskracht open voor de eigen ontwikkeling en neemt hij/zij deel aan scholing en coaching.

Een beroepskracht is in het bezit van een volgens de cao geldig diploma. Naast een passende beroepsopleiding is de beroepskracht van de peutergroepen gecertificeerd op het gebied van VVE en taalvaardigheid. De beroepskracht handelt op basis van deskundigheid en logische beredenering. Kinderopvang Dikkie & Dik bevordert de deskundigheid van een beroepskracht door een actief scholingsbeleid en coaching in de praktijk.

Kinderopvang Dikkie & Dik heeft veel aandacht voor de kwaliteit van beroepskrachten. Hier worden diverse hulpmiddelen voor gebruikt:

- Jaarlijkse ontwikkelgesprekken;
- Werken met videobeelden;
- Coaching on the job;
- Opstellen van een opleidingsplan, gericht op de eisen en behoefte van de beroepskrachten.

1.6 Toetsing van het pedagogisch klimaat

Kinderopvang Dikkie & Dik heeft te maken met twee soorten inspecties; de GGD en de onderwijsinspectie. Beide instanties inspecteren in opdracht van de gemeente en bij beide soorten inspecties wordt de nadruk gelegd op het pedagogisch klimaat, waaronder het

pedagogisch handelen. De GGD toetst of de opvang plaats vindt volgens de wet Kwaliteit Kinderopvang. De onderwijsinspectie toetst het onderwijs- en opvangaanbod op de spillocaties en beoordeelt deze. De bevindingen van de GGD en onderwijsinspectie interpreteren wij als aanvulling en verbetering voor onze bedrijfsvoering.

De rapporten van beide inspecties worden openbaar gemaakt en zijn terug te vinden op de site van het landelijk register kinderopvang en de onderwijsinspectie. De rapporten van de GGD staan ook op de website van Kinderopvang Dikkie & Dik.

1.7 Intern proces

Kinderopvang Dikkie & Dik vindt het belangrijk dat het beleid breed wordt gedragen. Bij de uitwerking van beleid worden daarom beroepskrachten betrokken. Het uitwerken en evalueren van het beleid gebeurt aan de hand van werkgroepen. De expertise, talenten en kwaliteiten worden benut.

Ook brengen we op deze manier theorie en praktijk samen en werken we doelgericht aan beleid. Het draagt bij aan het bewust handelen binnen alle lagen van de organisatie.

Nieuw of aangepast beleid wordt, afhankelijk van het onderwerp, besproken tijdens het managementoverleg en/of beleidsoverleg. Het doel hiervan is te zorgen dat het algemeen beleid van de organisatie door alle leidinggevenden afgestemd en gedragen wordt. Vanuit deze overleggen wordt het beleid aangepast of nieuw beleid ontwikkeld. Nieuwe beleidsstukken of aanpassingen worden geïmplementeerd in de praktijk .

De oudercommissie heeft adviesrecht op beleidsonderwerpen en de inhoud ervan. Doordat zij het beleid vanuit een ander perspectief bekijken, hebben zij waardevolle adviezen die bijdragen aan de kwaliteit en die we verwerken in ons beleid.

2. Dagelijkse praktijk

2.1 Opvang in vaste groepen

Binnen Kinderopvang Dikkie & Dik wordt gewerkt met horizontale groepen waar kinderen van dezelfde leeftijd bij elkaar zitten. Er zijn baby-dreumesgroepen met kinderen van 0 tot 2 jaar en peutergroepen en peuterspeelzalen met kinderen van 2 tot 4 jaar.

Kinderen verblijven in een vaste stamgroep, een vaste groepsruimte met eigen beroepskrachten en een vaste groepssamenstelling. Tijdens activiteiten en uitstapjes is het mogelijk dat kinderen tijdelijk hun eigen stamgroep-ruimte verlaten. Momenten waarop kinderen hun stamgroep-ruimte verlaten zijn:

- Bij wandelingen in de wijk
- Bij thema-gerelateerde uitstapjes van de peutergroepen naar bv de supermarkt
- Bij bezoeken en gezamenlijke activiteiten van de peutergroepen met de groepen 1-2 van de basisschool

Door planningskeuzes of op verzoek van ouders, waarbij een kind niet meegaat met het uitstapje, kan een kind tijdelijk op een tweede stamgroep worden geplaatst. Van te voren is duidelijk wat de situatie is en hoe lang deze duurt. Ouders geven schriftelijk toestemming voor de opvang op een tweede stamgroep.

2.2 Inzet van beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires

Een team van beroepskrachten van één groep bestaat uit 3 of 4 beroepskrachten en eventueel een stagiaire of vrijwilliger. Kinderopvang Dikkie & Dik werkt met een vast team van invalkrachten die gekoppeld zijn aan een locatie, dit draagt bij aan de stabiliteit van de groep.

Beroepskrachten worden door anderen (vrijwilligers of stagiaires) ondersteund op de groep. Alle peutergroepen van Kinderopvang Dikkie & Dik hebben één of meerdere vrijwilligers die een aantal dagdelen per week komen ondersteunen. De taken van de vrijwilligers zijn beschreven in het protocol vrijwilligers.

Naast ondersteuning door vrijwilligers is het mogelijk dat tijdens bepaalde activiteiten ook ouders of opa's en oma's worden gevraagd om mee te helpen. Dit kan bijvoorbeeld tijdens thema-uitstapjes of grotere activiteiten op de groep.

Daarnaast is het mogelijk dat een aantal dagen in de week een stagiaire op de groep aanwezig is. Op een groep wordt maximaal één stagiaire ingezet die voor een langere periode op de groep blijft. Het is mogelijk dat één stagiaire op meerdere groepen stage loopt. Meer informatie over stagiaires is te vinden in het stagebeleid van Kinderopvang Dikkie & Dik.

2.3 Vaste gezichten-criterium 0-jarigen

Bij de opvang van 0-jarigen hanteren wij het vaste-gezichten criterium waarbij aan een 0-jarige twee vaste beroepskrachten worden toegewezen. We willen hiermee stabiliteit en continuïteit voor de 0-jarige en de groep waarborgen. Een vaste beroepskracht biedt sociaal-emotionele veiligheid voor een 0-jarige. Hij/zij weet hoe een 0-jarige zich ontwikkelt en waar de individuele baby behoefte aan heeft. Op de dagen dat een baby komt is minimaal één van deze twee beroepskrachten werkzaam. Naast de vaste beroepskracht, worden andere beroepskrachten ingezet.

Kinderopvang Dikkie & Dik heeft er voor gekozen om twee beroepskrachten de volledige week te laten bezetten, met daarnaast maximaal twee andere beroepskrachten.

2.4 Beroepskracht-kind ratio en groepsgrootte

De beroepskracht-kind ratio geeft aan hoeveel kinderen van een bepaalde leeftijd gelijktijdig door één beroepskracht mogen worden opgevangen. Dit is wettelijk vastgelegd in het Convenant Kwaliteit Kinderopvang. De maximale groepsgrootte is afhankelijk van de leeftijdsopbouw van de groep.

De maximale groepsgrootte binnen Kinderopvang Dikkie & Dik is als volgt:

- Baby-dreumes groep (0-2 jarigen) maximaal 10 kinderen met 2 beroepskrachten (in uitzonderlijke gevallen maximaal 14 kinderen met 3 beroepskrachten).
- Peutergroep (2-4 jarigen) maximaal 16 kinderen met 2 beroepskrachten.
- Verticale groep (0-4 jarigen) maximaal 12 kinderen met 2 beroepskrachten (in uitzonderlijke gevallen maximaal 16 kinderen met 3 beroepskrachten).

2.5 Afwijken van beroepskracht-kind ratio

Op vaste momenten van de dag kan, maximaal 3 uur per dag, worden afgeweken van het beroepskracht-kind ratio. Omdat op alle locaties de dagelijkse praktijk anders kan zijn worden er op locatieniveau onderling afspraken gemaakt. Hierbij wordt gekeken naar tijd voor voorschoolse educatie en rustige en drukken momenten in het dagritme.

2.6 Dagritme

Alle groepen hebben een vaste structuur die bestaat uit routines en rituelen. Dit ondersteunt de emotionele veiligheid van het kind. Hoe een dag binnen onze kinderopvang verloopt, is afhankelijk van de leeftijd en de samenstelling van de groep.

2.7 Speelinloop

Kinderopvang Dikkie & Dik heeft speelinloopgroepen op alle SPIL-locaties. Speelinloop is een onderdeel van het VVE beleid van de gemeente Eindhoven. Het is de eerste voorziening in een doorgaande lijn voor kinderen vanaf 0 jaar tot groep 3 van de basisschool. Een laagdrempelige voorziening die ouders de gelegenheid biedt om ontwikkelingsgerichte activiteiten te doen met hun kind en ook andere ouders te ontmoeten. Ouders praten met elkaar over de opvoeding en hun ervaringen. Kinderen ontdekken het plezier van samen spelen. Vanuit de speelinloop kunnen kinderen doorstromen naar een peutergroep.

2.8 Wenbeleid

Het uitgangspunt bij het wenbeleid is dat kinderen en ouders zich veilig voelen bij onze opvang. Beroepskrachten stemmen met ouders af over de wijze waarop een kind gaat wennen. De behoeften van ouder en kind is leidend in de opbouw en frequentie van de wenperiode. Zo krijgen zij de kans om te wennen aan de nieuwe situatie en omgeving.

2.9 Verzorging

Verzorging van de kinderen neemt een belangrijke plaats in bij de opvang van jonge kinderen. Eten en drinken, slapen, verschonen en naar toilet gaan heeft een vaste plaats binnen het dagritme op de groepen.

Kinderen slapen gedurende hun verblijf bij onze opvang en we vinden het belangrijk dat kinderen zich daarbij emotioneel veilig voelen. Daar draagt het slapen op een vaste slaapplek en het gebruik van een eigen knuffel en/of speentje aan bij. Met ouders worden afspraken gemaakt over het gebruik van een knuffel en/of speentje.

Naast de emotionele veiligheid is er de fysieke veiligheid bij het slapen. Om de risico's op ongevallen rondom slapen zo klein mogelijk te maken werken we met het protocol veilig slapen.

Kinderopvang Dikkie & Dik werkt samen met kind en ouders aan zindelijkheid van hun kind. De behoefte en het tempo van ieder kind is anders. De beroepskrachten hebben oog voor de signalen van kinderen en gaan hierover in gesprek met ouders. Er zijn vaste controlemomenten voor het verschonen en daarnaast wordt er verschoond als dat nodig is.

2.10 Gezonde en veilige opvang

Als kinderopvang hebben wij de verantwoordelijkheid om te zorgen voor een gezonde en veilige leefomgeving voor kinderen. Gezonde voeding, voldoende beweging, frisse lucht, en veiligheidsafspraken dragen hier onder andere aan bij.

Bij Kinderopvang Dikkie & Dik is er permanente aandacht voor veiligheid en gezondheid van/ voor onze kinderen. Kinderen groeien op in een omgeving waarin zij vertrouwen hebben en zich veilig voelen, waarin risico's passen bij de leeftijd en behoeften van het kind en waarin zij worden beschermd tegen grote risico's.

We bieden opvang die bijdraagt aan een gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving, ieder op hun eigen manier en tempo. Ouders brengen hun kind(eren) bij ons om met een gerust hart te kunnen gaan werken en met het vertrouwen dat we de beste keuzes maken omtrent de veiligheid en gezondheid van kinderen. We zijn ons bewust van het feit dat 'het jonge kind' een kwetsbare doelgroep is, en vinden het onze taak om kinderen tegen grote risico's te beschermen en met kleine risico's om te leren gaan. Ook ouders hebben een rol in deze veiligheid. Met regelmaat overleggen we met hen over veiligheid en gezondheid en/of informeren hen over regels.

Onze beroepskrachten dragen samen met de locatiemanager zorg voor het veiligheids- en gezondheidsbeleid van de locatie. Samen maken zij afspraken over hun handelen op de groep. De beroepskracht kent de grote en kleine risico's waaraan kinderen blootgesteld kunnen worden. Zij maken afspraken met elkaar, de ouders en samenwerkingspartners om de grote risico's uit te sluiten en zij leren de kinderen omgaan met de kleine risico's. Naarmate kinderen ouder worden verandert de manier waarop beroepskrachten zorgen voor veiligheid en gezondheid. De balans tussen beschermen en loslaten is bij iedere leeftijdsfase, en per individueel kind, verschillend.

Kinderen mogen uitproberen, ervaren, grenzen verleggen en ontdekken. Door 'te doen' leert het kind met zichzelf en de omgeving om te gaan. Zij mogen in een veilige omgeving ervaren dat niet alles risicovol of risicoloos is.

De beroepskracht heeft een voorbeeldrol en een begeleidende houding ten opzichte van de kinderen. Hij/zij biedt balans tussen mogelijkheden/uitdagingen en grenzen stellen.

Onze opvang draagt zorg voor veilige en schone binnen- en buitenruimtes, spelmateriaal, gezonde voeding, hygiënisch handelen en het bieden van voldoende beweging voor alle kinderen.

3. Het volgen van kinderen en het (educatief) aanbod

Inleiding

Om kinderen goed te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling, is het volgen van deze ontwikkeling van essentieel belang. Door het kind te volgen kunnen we de begeleiding afstemmen op het kind en zien we het kind als een individu.

Om het aanbod af te stemmen op de ontwikkeling van de kinderen en dit goed in beeld te houden, heeft ieder kind een eigen mentor en werken we tevens met het kindvolgsysteem KIJK!. Bij de peutergroepen werken we met een voor- en vroegschoolse educatief programma (VVE programma).

De cyclus van observaties en registraties, ontwikkeldoelen en aanbod maakt dat we opbrengstgericht en planmatig werken aan de ontwikkeling van kinderen.

3.1 Mentorschap

Binnen Kinderopvang Dikkie & Dik werken we met mentoren. Elk kind heeft een eigen mentor die verantwoordelijk is voor het volgen van de ontwikkeling, **het aanbod** en voor de communicatie rondom het kind. De mentor is één van de vaste beroepskrachten van de groep en fungeert als eerste aanspreekpunt voor ouders en andere partners.

Voordat een kind start op de groep, wordt onderling bepaald wie de mentor van het kind wordt. De mentor is de beroepskracht die het meeste aantal uren/dagen samen met het kind aanwezig is.

De mentor is verantwoordelijk voor de dagelijkse observatie en registratie, het vertalen van de registratie naar het aanbod, signalering van bijzonderheden, de overdracht naar de volgende groep of school en de oudergesprekken.

Mentoren van dezelfde groep ondersteunen elkaar bij de begeleiding van de kinderen en als sparringpartner tijdens overleggen. Ook de locatiemanager, coach en intern begeleider bieden praktische ondersteuning aan de mentor in de vorm van coaching-on-the-job.

3.2 Kindvolgsysteem (KVS)

Een belangrijk onderdeel in het opbrengstgericht werken zijn de observaties en registraties uit het kindvolgsysteem waarmee de beroepskracht de ontwikkeling van een kind in beeld houdt.

De brede ontwikkeling van een kind van 0-4 jaar wordt door de mentor in kaart gebracht aan de hand van het kindvolgsysteem KIJK!. Door te observeren, te registreren en te analyseren, worden bijzonderheden duidelijk. Tijdens het dagelijkse aanbod, wordt het kind in verschillende situaties geobserveerd. Zo kijkt de mentor naar verschillende ontwikkelingsgebieden op verschillende momenten. Uitgangspunt hierbij is het vrije spel. De observaties worden omgezet naar registraties en aan de hand van de registraties wordt bepaald welk aanbod een kind nodig heeft om door te kunnen groeien. Ieder kind krijgt hierbij de mogelijkheid om in eigen tempo te ontwikkelen met ondersteuning en het aanbod dat past bij het individuele kind.

Tijdens de dagelijkse contacten en geplande gesprekken met ouders, wordt de ontwikkeling en eventuele bijzonderheden van het kind besproken, gebaseerd op de bevindingen vanuit KIJK!

3.3 Ontwikkelplannen

Wanneer vanuit KIJK! blijkt dat er voor één of meerdere ontwikkelingsgebieden een verschil is van meer dan 4 maanden tussen de ontwikkelleeftijd en de kalenderleeftijd van het kind wordt door de mentor een ontwikkelplan opgesteld. De mentor betreft de ouders

en collega's hierbij. Samen wordt afgestemd over hetgeen is gesignaleerd en het aanbod dat daarbij hoort om het kind verder te helpen in zijn ontwikkeling. Voor een kind met een VVE indicatie wordt altijd een ontwikkelplan opgesteld met daarin afspraken over aanbod op het gebied van spraak-taalontwikkeling. Meer over het werken met ontwikkelplannen is terug te vinden in het protocol Ontwikkelplannen.

3.4 Signaleren van zorgen

Wanneer de ontwikkeling of het gedrag van een kind vragen of zorgen oproept of wanneer blijkt uit de KIJK!-registraties dat extra aandacht nodig is, bespreekt de mentor dit met de collega's en ouders. Een kind wordt binnen het groepsteam besproken tijdens de kindbespreking. Met ouders worden ontwikkelingen en zorgen besproken tijdens één van de contactmomenten of een oudergesprek. Meer informatie hierover is terug te vinden in het protocol Kindbespreking en Oudergesprekken.

Kinderen vanaf 2 jaar met een (dreigende) taalachterstand komen mogelijk in aanmerking voor een VVE-indicatie, welke wordt toegekend door Zuidzorg. VVE staat voor voor- en vroegschoolse educatie. Deze indicatie zorgt ervoor dat kinderen vanaf 2 jaar en 3 maanden middels het VVE-programma extra ondersteuning krijgen op de gebieden waar dat nodig is. Kinderen met een VVE-indicatie spelen in dezelfde groep als kinderen zonder VVE-indicatie. Ze spelen samen en leren zo van elkaar. Naast het samen spelen en samen deelnemen aan activiteiten is er voor VVE-kinderen een gericht aanbod op taalgebied. Meer over deze werkwijze is terug te vinden in het protocol VVE-kinderen.

Wanneer beroepskrachten en ouders zorgen hebben over de ontwikkeling van een kind, spreken we van een zorgkind. Wanneer dit het geval is, wordt onze Intern Begeleider Kinderopvang betrokken. Zij ondersteunt de beroepskrachten en ouders of verwijst hen naar de juiste zorg. Vanuit Kinderopvang Dikkie & Dik onderhouden wij contacten met ZuidZorg, Wij-Eindhoven en GGZE.

Bij zorg wordt er door de mentor van het kind een handelingsplan opgesteld. Meer over deze werkwijzen is te vinden in de protocollen 'Zorgkinderen' en 'Intern Begeleider Kinderopvang'.

3.5 Stimuleren van de ontwikkeling 0-2 jarigen

Vanuit de KIJK! observaties en registraties blijft de ontwikkeling van de jongste kinderen in beeld. De beroepskracht stemt, naast de dagelijkse praktijk, vanuit deze registraties en observaties het extra aanbod af op de mogelijkheden en behoeften van de kinderen. Hierdoor bieden we het kind een rijkere omgeving met een passend aanbod. Met name de taalontwikkeling, de motoriek en de sociaal emotionele ontwikkeling komen aan bod in de baby-dreumesgroepen.

Door veel met de kinderen te praten, te benoemen wat ze doen, liedjes te zingen en boekjes te lezen, stimuleert hij/zij de taalontwikkeling van de kinderen. Hij/zij daagt kinderen uit te (gaan) praten door vragen te stellen of kinderen zelf te laten benoemen wat ze willen gaan doen.

De motoriek wordt gestimuleerd door kinderen zoveel mogelijk de ruimte te geven om te bewegen. We hebben hiervoor grondboxen, veel vloeroppervlak en prettige buitenruimtes. We bieden kinderen de mogelijkheid veilig te leren rollen, tiggeren, kruipen, lopen en klimmen.

Door kinderen samen in de grondbox te laten spelen, door kiekeboe-spelletjes te spelen en door kinderen te leren om te delen stimuleren we de sociaal-emotionele ontwikkeling.

3.6 Voorschools educatief aanbod 2-4 jarigen

Binnen onze spillocaties wordt bij alle peutergroepen met een erkend voor- en voerschools educatief programma gewerkt. Hiermee ondersteunen we een doorgaande lijn in educatie tussen peuteropvang en basisschool. In de erkende programma's komt de brede ontwikkeling van het kind aan de orde. Dit uit zich in een breed, uitdagend en leerzaam activiteitenaanbod dat aansluit bij het individuele kind en de groep. De beroepskracht van de peutergroepen is VVE-opgeleid. Hij/zij is verantwoordelijk voor het opstellen van themaplanningen, uitwerken van een breed activiteitenaanbod en het aanpassen en implementeren van dit activiteitenaanbod binnen de thema's.

Kinderen worden gestimuleerd in de taal- en rekenontwikkeling door een taalrijke omgeving aan te bieden waarin de interesse voor letters en cijfers wordt gewekt. Daarnaast stimuleert de beroepskracht de taalontwikkeling door bijvoorbeeld gesprekjes te voeren met de kinderen en door tijdens het voorlezen nieuwe woorden uit te leggen. De rijke speelleeromgeving en het activiteitenaanbod zijn hierin dus heel belangrijk.

Uitgangspunt bij het educatief aanbod is dat kinderen het meeste leren wanneer dit spelenderwijs gebeurt en aansluit bij de belevingswereld, samen met andere kinderen. Er zijn dagelijks doelgerichte activiteiten en er is ruimte voor (begeleid) vrij spel. Tijdens deze activiteiten en vrije spelmomenten ligt de focus op één of meerdere ontwikkelingsgebieden. Zo kan een knutselactiviteit tegelijkertijd de rekenontwikkeling en de motorische ontwikkeling stimuleren. De beroepskrachten hebben op deze manier goed de mogelijkheid om gericht te observeren en het aanbod af te stemmen op het individuele kind. Doordat de beroepskracht met kinderen meespeelt, is hij/ zij een voorbeeld voor het leggen van onderlinge contacten en samenspel. Diversiteit aan speelhoeken stimuleren verschillende ontwikkelingsgebieden. In een huishoek leren kinderen andere vaardigheden dan in een bouw- of leeshoek.

In de praktijk is het kind leidend. Als een groep of een kind laat zien waar hij/zij mee bezig is, wordt ingespeeld op de behoeften van de groep of het kind. We realiseren ons dat ieder kind een eigen ontwikkeling doormaakt op een eigen tempo. Elke stap is er één.

De beroepskracht spreekt de zone van de naaste ontwikkeling van een kind aan. Dit doet hij/zij door het kind uit te dagen en te stimuleren op een niveau dat net buiten bereik is van wat een kind op eigen kracht kan. Een voorbeeld hiervan is een kind dat de telrij van 0 tot 10 kan opzeggen, maar nog niet zelfstandig voorwerpen kan tellen. Door samen met de beroepskracht voorwerpen te tellen lukt het wel. Zo speelt de beroepskracht in op wat een kind kan en creëert kansen zodat het kind nieuwe vaardigheden kan oefenen.

Het werken met thema's en het brede activiteitenaanbod, is doelgericht. Vanuit de groepsanalyse worden doelen gesteld voor de gehele groep en vanuit de individuele KIJK!-analyses worden doelen gesteld per kind. De groeps- en individuele doelen worden vertaald in activiteiten, het beschikbare materiaal en de groepsinrichting. Een kind met een VVE-indicatie wordt extra gestimuleerd in zijn/haar taalontwikkeling. Extra ondersteuning voor VVE kinderen uit zich in meer en specifieke aandacht binnen het dagelijkse activiteitenaanbod. De beroepskracht stimuleert kinderen met en zonder indicatie samen te spelen. Ook bij de activiteiten wordt rekening gehouden met de taalniveaus van kinderen. De beroepskracht varieert door tijdens de ene activiteit taalarme kinderen bij elkaar te zetten en bij een andere activiteit te kiezen voor een combinatie van taalarme en taalvaardige kinderen.

.7 Ouderbetrokkenheid bij voorschools educatief aanbod

Een belangrijk punt binnen het educatief aanbod is de ouderbetrokkenheid. Door ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind kunnen ook zij een bijdrage leveren aan het stimuleren van het kind en zijn/haar ontwikkeling. Het betrekken van ouders uit zich in de praktijk in gesprekken, ouderavonden, informeren tijdens halen en brengen. Ook worden gezamenlijke activiteiten georganiseerd waarbij ouders aanwezig zijn. Door ouders uitleg te geven over stimulerende activiteiten en de waarde hiervan worden ouders zich bewust van het belang thuis ook activiteiten te doen.

Tijdens verschillende momenten gedurende opvang en daarbuiten betrekken we ouders bij het thematisch educatieve aanbod op de groep. Zo starten we tijdens de VVE uren waarin alle kinderen met een VVE indicatie aanwezig zijn met het ontvangen van de ouders met hun kinderen. Ouders krijgen de gelegenheid hun vragen te stellen en de beroepskracht betreft hen bij de groep en eventueel bij het spel van het kind. Ook wordt tijdens haal- en brengmomenten uitleg gegeven over de thema's en worden ouders gestimuleerd thuisactiviteiten te ondernemen. Op deze manier worden de haal- en brengmomenten benut om ouders te enthousiasmeren over het thema en de activiteiten die daarbij horen. Er wordt uitleg gegeven over de activiteiten die bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind. De beroepskracht stimuleert de ouders de activiteiten thuis te herhalen of uit te breiden.

Daarnaast worden ouders uitgenodigd bij thema-afsluitingen en krijgen zij themabrieven met daarin bijvoorbeeld de woorden die in dat thema centraal staan.

Ook krijgen de kinderen tijdens deze momenten de mogelijkheid om hun ouders te laten zien wat ze geknutseld hebben of hebben gebouwd in de bouwhoek. Kinderen worden gestimuleerd om zoveel mogelijk zelf te vertellen wat ze gedaan hebben. Foto's en filmpjes van de dagelijkse bezigheden ondersteunen bij de beeldvorming van de ouders.

3.8 Rijke speelleeromgeving

Naast dat de beroepskracht en andere kinderen stimulerend zijn voor de ontwikkeling van een kind, geldt dit ook voor een rijk ingerichte ruimte. Spelmateriaal, spelen en spelactiviteiten zijn hulpmiddelen bij de ontwikkeling. Kinderen spelen uit vrije wil. Hierin ligt dan ook het onderscheid met leren en werken. Leren en werken gaan volgens een vooropgezet plan, spelen niet.

De inrichting van de groepen, de buitenruimtes en het spelmateriaal maakt onderdeel uit van een rijke speelleeromgeving wanneer de groep en het materiaal kinderen uitdaagt om te spelen en dus te ontwikkelen. De groepsruimtes zijn licht, hebben een vrolijke uitstraling en aantrekkelijke, stimulerende hoeken die uitnodigen tot spel. Daarnaast is er voldoende open vloeroppervlakte voor vrij spel en groepsactiviteiten.

Een rijke speelleeromgeving is overzichtelijk voor het kind door gedoseerde hoeveelheid materiaal. Het materiaal dat aanwezig is is uitdagend, gevarieerd en sluit aan bij het thema en de beleving van kinderen. Zowel het materiaal als de ruimte daagt kinderen uit om op onderzoek uit te gaan of zelf iets te creëren.

Bij alle locaties hebben de groepen vrije toegang tot een buitenruimte. Een veilige, goed toegankelijke tuin direct aan de groep vergroot de zelfstandigheid. De inrichting van de tuin biedt het kind andere uitdagingen en belevingen.

Door te spelen ontwikkelen kinderen hun lichaam, brein, gedrag, gevoelens en fantasie. De fysieke omgeving heeft invloed op de hersenen en dus de ontwikkeling van het kind, daarom maken we door het jaar heen zo veel mogelijk gebruik van onze buitenruimtes.

Kinderen kunnen er rennen, springen, klimmen en fietsen maar ook ervaren hoe regen en wind voelt. Alle buitenruimtes hebben in de basis een zandbak, een stuk gras, bestrating om bijvoorbeeld te fietsen, een picknicktafel en één of meerdere klim- of speeltoestellen.

Ook met uitstapjes willen we de leef- en speelleeromgeving uitbreiden. Kinderen maken kennis met de wereld om hen heen door concrete ervaringen op te doen. Dat wat kinderen in een boekje lezen of bij een liedje zingen, kunnen ze in werkelijkheid gaan ontdekken en beleven in de wijk of tijdens een uitstapje. Bij de dagopvang gaat het in de praktijk over 'kleine' uitstapjes. Bij de baby-dreumesgroep beperkt een uitstapje zich tot een korte wandeling door de wijk. Bij de peutergroep sluiten de uitstapjes aan op het thema uit het VVE programma en zijn deze doelgericht.

3.9 Doorgaande lijn

Bij doorgaande lijnen gaat het om een ononderbroken ontwikkelingsgang van kinderen tussen 0 en 13 jaar. Binnen Kinderopvang Dikkie & Dik hebben we het over een doorgaande lijn van baby-dreumesgroep naar peutergroep en van peutergroep naar buitenschoolse opvang en basisschool.

Alle locaties van Kinderopvang Dikkie & Dik zijn onderdeel van een Spilcentrum. Dit maakt dat er inhoudelijke samenwerking is tussen opvang en basisschool. Zowel ouders als kinderen als beroepskrachten beleven een doorgaande lijn van 0-13 jaar.

Bij de doorgaande lijnen onderscheiden we de volgende aspecten:

De overdracht van gegevens van de baby-dreumesgroep naar de peutergroep en van de peutergroep naar de school en buitenschoolse opvang.

Doordat de baby-dreumesgroepen en peutergroepen werken met KIJK! worden gegevens dit via het digitale systeem overgedragen aan de volgende groep. Deze gegevens worden mondeling toegelicht door de mentor van de huidige groep aan de mentor van de nieuwe groep.

Het initiatief voor de interne overdracht naar de buitenschoolse opvang ligt bij de mentor van de huidige groep. Tijdens een gesprek worden de gegevens uit KIJK! en eventuele andere bijzonderheden overgedragen aan de nieuwe mentor.

De overdracht naar de basisschool wordt op iedere locatie anders vormgegeven. Hierover worden op Spil-niveau afspraken gemaakt. Basis is dat alle kinderen persoonlijk (warm) worden overgedragen aan school. De mentor is verantwoordelijk voor de overdracht.

Meer over de overdracht van gegevens is terug te vinden in de protocollen Warme overdracht intern en Warme overdracht extern.

De inhoudelijke doorgaande lijn: doorlopende programma's, leerlijnen voor taal, rekenen, sociale ontwikkeling.

Het programma waarmee gewerkt wordt bij de baby-dreumesgroepen en peutergroepen is afgestemd op het programma van de basisschool. Kinderen ervaren hierbij een doorgaande lijn. Wanneer ze de overstap maken van de baby-dreumesgroep naar de peutergroep en van de peutergroep naar de basisschool herkennen zij verschillende onderdelen uit het programma. De thema's sluiten op elkaar aan en ook de afbeeldingen van bijvoorbeeld de dagritmekaarten zijn herkenbaar voor de kinderen.

Naarmate kinderen ouder worden of doorstromen naar een andere groep of de basisschool wordt het werken binnen de thema's verder uitgebouwd. Er is meer diepgang en verbreding binnen de huidige thema's en er worden nieuwe thema's aangeboden. Doordat dit alles plaatsvindt binnen het vaste programma is er in opbouw, verdieping, verbreding en aanbod herkenbaarheid voor kinderen. Er wordt gebruik gemaakt van dezelfde terugkerende rituelen zoals de kring en dagritmekaarten.

De doorgaande lijn in het beleid: samenwerking en afstemming tussen kinderopvang en basisschool.

Er wordt gewerkt aan gezamenlijke doelen vanuit een gezamenlijk Spil-plan en een VVE-jaarplan.

Het programma is inhoudelijk afgestemd met de basisschool. Zo herkennen kinderen de verschillende thema's en materialen die dagelijks worden aangeboden. Door de thema's van peutergroepen en basisschool op elkaar af te stemmen, kunnen gezamenlijke activiteiten worden georganiseerd. Voorbeelden hiervan zijn gezamenlijke vieringen of voorleesactiviteiten. De peuters maken op deze manier vroegtijdig kennis met de basisschool. Hierdoor wordt de school bekend terrein voor kinderen die doorstromen naar de basisschool.

Doorgaande lijn in ouderbetrokkenheid.

Ouders worden op verschillende manieren betrokken bij de organisatie, de locatie, de groep en hun kind. Samen met school worden ouders bijvoorbeeld uitgenodigd voor informatie avonden of koffie ochtenden. Meer voorbeelden van ouderbetrokkenheid zijn genoemd in punt 3.7 van dit hoofdstuk.

Doorgaande lijn in zorg voor de (zorg)kinderen.

Door de nauwe samenwerking met de basisschool zijn op alle locaties afspraken gemaakt over de overdracht van kinderen. Alle kinderen worden warm overgedragen. Dat wil zeggen dat er persoonlijk contact is tussen de mentor van het kind en de leerkracht of onderbouw-coördinator van de basisschool. De ouders zijn op de hoogte van de inhoud van de overdracht.

De overdracht van zorgkinderen en kinderen met een ontwikkelplan is vaak uitgebreider. Wanneer dit wenselijk is worden ouders betrokken bij de overdracht van een zorgkind.

3.10 Samenwerken

Door samen te werken met diverse partners binnen de gemeente Eindhoven willen we ervoor zorgen dat de omgeving van het kind wordt versterkt en de kansen worden verruimd.

Daarom maken de Kinderopvang Dikkie & Dik locaties deel uit van een spilcentrum en werken we nauw samen met partners binnen dit spilcentrum. De samenwerking wordt bevorderd door korte communicatielijnen en een professionele en open manier van communiceren met elkaar.

Er is een nauwe samenwerking tussen de locatiemanagers van de kinderopvang en de VVE-coördinatoren van de basisschool om te zorgen voor voortgang op het gebied van VVE. Samenwerkingspartners zijn uiteraard de basisscholen, maar ook Zuidzorg en WIJEindhoven zijn partners waarmee we afspraken hebben gemaakt.

4. Ouders

Inleiding

Ouders zijn voor Kinderopvang Dikkie & Dik samenwerkingspartners. We nemen ouders serieus in hun behoeften en zullen altijd in gesprek gaan, ondersteunen en adviseren waar mogelijk. Een vertrouwensband met ouders is de basis voor een goede samenwerking en in het belang van hun en onze kinderen. Het is een gezamenlijk belang.

Tijdens de dagelijkse gesprekken met ouders wordt er informatie gedeeld over het kind en zijn/ haar bezigheden zowel in de opvang als thuis. Op deze manier krijgen zowel de beroepskracht als ouders een compleet beeld van de belevingswereld van het kind en

kunnen beroepskrachten en ouders inspelen op de individuele beleving. Hiermee bereiken we dat het kind zich begrepen voelt en ervaart een geborgen en stabiele omgeving.

4.1 Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

Kinderopvang Dikkie & Dik ziet de opvang, opvoeding, ontwikkeling en educatie van kinderen als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders, beroepskrachten en andere betrokkenen. Samenwerking is hierin dus belangrijk.

We betrekken ouders bij Kinderopvang Dikkie & Dik door hen te informeren, te ondersteunen, door het dialoog aan te gaan en hen mee te laten doen en denken in wat wij beide nodig hebben om het kind te begeleiden.

Het participeren van ouders wil zeggen dat ouders onderdeel zijn van en deelnemen aan activiteiten op de groep, interesse tonen in het reilen en zeilen binnen de groep, locatie of organisatie, meedenken en meebeslissen. De beroepskracht richt zich ook op het betrekken van ouders op alle niveaus, hij ziet hier het belang voor het kind van in.

4.2 Plaatsingsbeleid

Kinderopvang Dikkie & Dik streeft ernaar om alle ingeschreven kinderen een passende plaats te bieden op de gewenste ingangsdatum, gewenste dagen en locatie. Alle plaatsingsaanvragen worden in behandeling genomen.

We sluiten bij de plaatsing aan op de wens van de ouders voor bepaalde dagdelen en kijken daarbij naar de mogelijkheden op de groepen. Daarnaast biedt Kinderopvang Dikkie & Dik verschillende opvangpakketten aan die bijdragen aan integratie op alle groepen. Alle locaties van onze organisatie zijn VVE locaties. Daardoor kunnen VVE kinderen op alle locaties en alle peutergroepen worden geplaatst om een VVE aanbod te ontvangen. Hierdoor hebben we ruimte om alle VVE geïndiceerde kinderen te laten integreren. Met het plannen wordt rekening gehouden met een evenredige verdeling van VVE-geïndiceerde kinderen binnen alle groepen.

4.3 Klachtenprocedure

Bij onze opvang is er open communicatie met ouders. Als er zaken zijn waar ontevredenheid over is, wordt dat altijd bespreekbaar gemaakt. In eerste instantie met de beroepskrachten. Daarnaast is de locatiemanager altijd bereid om in gesprek te gaan en samen te zoeken naar een gepaste oplossing. Er is een vastgestelde interne klachtenprocedure die kan worden aangewend. Wanneer de interne klachtenafwikkeling niet naar wens verloopt, kan er gebruik worden gemaakt van de externe Geschillencommissie Kinderopvang.

4.4 Flexibiliteit in opvang

Kinderopvang Dikkie & Dik komt zoveel mogelijk tegemoet aan de wensen van ouders op het gebied van flexibele opvang. Het ruilen van opvangdagen of afnemen van extra dag(delen) behoort tot de mogelijkheden.

Alle aanvragen voor het incidenteel ruilen van dagen en een aanvraag voor een extra dag(deel) worden bekeken. De mogelijkheden worden besproken met de ouders.

4.5 Oudercommissie

De oudercommissie bestaat uit ouders met een kind dat bij Kinderopvang Dikkie & Dik is geplaatst. Zij voelen zich betrokken bij onze opvang en willen zich daarvoor inzetten. Zij hebben een rol bij de belangenbehartiging van alle ouders.

Binnen onze opvangorganisatie hebben we een lokale oudercommissie per locatie en een centrale oudercommissie. Alle locaties zijn vertegenwoordigd in de centrale oudercommissie door een afgevaardigde van de lokale oudercommissie.

Naast de adviesrol op het gebied van beleid en financiën, vervullen de commissies ook een rol als klankbord voor ouders, locatiemanagers en directie.